

**Robert Tvrneri Viri Doctissimi Professoris In Academia
Ingolstadiensi Orationvm. Volvmen ...**

Turner, Robert

Coloniae Agrippinae, 1625

6. Epistolæ 3. ad Richar. Stanhurstium & 1. ad Episc. Glocestrensem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69519](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69519)

teneri omnia, moueri omnia, nihil à se, ab agente
 omnia, caduca ab æternis, infera à superis, incerta à
 certis, secunda à primis pendere. Infinitatem causa-
 rum ac motionum communi iam omnium sensu ex-
 terminatam è scholis, & explosam extitisse. Esse ali-
 quid primum, vltimum, summum, vniuersale, sempi-
 ternum, eius in arbitrio ac nutu, tanquam in gremio
 parentis, hærere cætera oportere. Hæc agendi vis in
 cœlum cadit. Cœlum agit, hæc aguntur : Cœlum pri-
 mum est, hæc vltima, Cœlum summum est ; hæc infe-
 ra : Cœlum æternum est ; hæc caduca : vt uno verbo
 multa complectar : cœlum regnat ; hæc reguntur. Sed
 iu hac tanta controuersia quando tempus volat, & me
 vocat, quæ cautiones obseruandæque difficultates ex-
 plicandæ sunt, eas in ipso congressu facilius & minori
 cum molestia, si opus fuerit, expediemus. In eo si quid
 futurum est, quod Celsitudini tuæ, vobisque lectissi-
 mi atque ornatissimi viri, aut usui aut voluptati esse
 possit, peto & quæso à vobis, animo vt adsitis, qui cor-
 poribus adeatis, & istos fortissimos adolescentes, qui
 contra me prælium inituri sunt, æquiter deinceps &
 patienter audiatis. Dixi.

EDMVNDVS CAMPIANVS
 RICARDO STANIHVRSTO.

S. D.P.

Commentarios in Porphyrium tuos, singulari
 iudicio diligentiaque laboratos, legi sanè cupi-
 dissimè, mirificeque lætatus sum, esse adolescen-
 tem in Academia nostra, tali familia, eruditione, pro-
 bitate, cuius extréma pueritia cum multis laudabilis
 maturitate viris certare possit. Macte verò, Stanihur-
 ste, ista sedulitate & industria, abde te in literas, cur-
 sum

sum confice; corruptelarum illecebras execrare, inge-
nij neruos intenditō , date patriæ , meritissimam virtu-
tis præmia consecrare. Tu , qui hac ætate , tot Philo-
sophorum Dialecticorumque pyxides expilaris , on-
nem libidinem , petulantiam , socordiam fregeris ,
pulcherrimo difficillimoque conatu tam obstina-
perstiteris , quantas mihi videberē tum , cūm viru-
que Philosophiam , post aliquot , annos profitebas
cum Latinas & Græcas literas affluenter imbibens
cūm omnes bonas artes exhauseris , cum ingenio
iudicio , iudicium sapientiæ , sapientiam annorum
cessione corroboraris. Videbr̄ mihi videre diem
lum , quo te omnium in ore sermonibusque volen-
tem præclarā tua laus editissimo loco , tanquam
Theatro virtutis reponet , pergas modò constanter
tere quod facis , nec à teipso degeneres , aut excellentes
istam mentis aciem turpiter habescere patiaris. Qua-
ne fiat , non quasi addubitem , sed quia talium ex-
mationi , qualis tu es , valde velle atque optare del-
magnopere hortor : Simulque operis editionem
matures quod Republica literaria celerius iuuetur.
certè habebis & tuarum cupiditate laudum , quam
adhuc quidem spem expectationemque sustines , m-
rabiliter incensum , & earum , quibus te hoc tempore
stipatum video , buccinatorem. Vale , ex ædibus .
Ioannis præcursoris. Calendis Decemb̄tis. 1570.

Idem ad eundem.

Siue laboratam video , Stanihurste , Catenam ,
Siue Catenati grande laboris opus ,
Felices artes tanto dicentur alumno ,
Tuque potens tanto munere diues eris.

EDMVN

**EDMVNDVS CAMPIANVS
IACOBO STANIHVRSTO.**

S.P.D.

MAgnum capio fructum (vir ornatissime) & amoris & iudicij tui ; amoris , quod hoc tali in tempore tam tibi curæ sum , quam si de capite tuo (sicuti Mineruam ferunt ex loue) natus essem : iudicij vero , quod me propemodum eiectum domo foci- que patrijs non solum hospitio , sed etiam complexu tuo dignum reputaueris. Nam cum hærere in gratia cuiusvis per se multum valet , tum ab eo uno diligi , quem doctrinæ sapientiæ pietatis nomine omnes bo- ni diligunt , id mihi iure lærandum , planeque palma- rium statuo. Itaque beneuolos istos imperitæ plebecu- lae rumusculos tanti facio , quanti fumulos veræ glo- riæ , Probari autem & curari me abs te probatissimo atque optimo viro , sic mihi censeo triumphandum , ut Hector ille Næuanus ab excellenti principe , ant à Catone laudatus Cicero. Ne me putas hæc auribus tuis dare. Nihil seleo minus , Sed hæc cum recol- ligo , illum intueor ; qui te in istam mentem dedit ; ti- bi gratulor , qui hæc vestigia consectere ; mihi gau- deo , qui peregrè profectus , in tuam amicitiam , vel potius clientulam inciderim. Cuius enim libera- litatis & insitæ bonitatis fuit , me ignotum & exte- rum in tuis ædibus tot menses lautissimè tenuisse , va- letudini meæ non secus ac tuo filio Ricardo (quem ha- bes meritò charissimum) prouidisse , omnibus loco- rum , temporum , & hominum (vusus quando ve- nerat) amoenitatibus expleuisse , bibliothecam de tuo suppeditasse , studio & otio meo tam insigniter cauisse , vt extra muum Oxonij domicilium , ne viuam , si me vñquam

vnquam suauius in musas abdidi. Hæc iam tanta sunt tamque accumulata, nihil vt accedere posse videretur. Accessit tamen. Quid? simul ac leuissimam tempestatis auram sciui persentiscere, quæ flaret immanius, in Dublinij diutius hæreticorum in oculis restituisse, hoc mihi perfugium apud intimos tuos in secræ ruscuso patere voluisti. De eo sic tibi gratias ago, qui haec tenus tot commoditatum mearum rationes tibi debuerim, nunc vero etiam salutem & spiritum acceptum feram. Spiritum rectè dico. Nam qui cum Tyrannis conflictantur eiusmodi, iij plerumque horribiles detrusi cameras, fœdissimos vapores habriunt, atque respirare salubriter non sinuntur. Non autem tuo beneficio & tuorum viuam (si Christus a nuerit) ab ista periclitatione solutior, & sanè (quoniam augor) ad meum sensum perbeatè. Primum Barnabæ vallis vester, ornatissimus vir, omnia prolixè promittit. Literas tuas cum legisset, dolenter ferre tempore iniuriam, de aduentu verò meo sic exilire gaue quasi qui beneficium à nobis accepisset. Consuocatus ad urbem vxori me commendat suæ. Ea habuit perbenignè: foemina certè religiosissima & modestissima. Interiori cubiculo conclusus sum a portuno loco. Ibi cum libris in gratiam redij. His mitibus, tanquam in cellula, delitesco. Quod super est, te rogo, vt quem tot tuis meritis emisti, eum tuo ibi iure totum possideas & vindices. Ego sim planus perditus, & inlumanus, si egregiam tuam militari perspectam in me pietatem & fidem ex animo descepse effluere aut elabi patiar. Vale. Turuio 11. Cal. April. 1571. Ad Ricardum ipse do literas. Cetera multam ex me salutem. Gualtero nominatim & Anna coniugi, quæ si (quod spero) conualuit, saluus adolescens est, dignus quidem te parente. Itidem Margareta filia, Barnabæ, item Patritio, cui quām sum obstrictus post audio quām illum videre contigit, Hermanno &

Decano

Decano bonis senibus, Riano nepoti de sorore ; tuo.
Cum nos intuises proxime da (obsecro) negotium fa-
mulis, ut vna D. Bernardum aduehant. Iterum atque
iterum vale.

EDMVNDVS CAMPIANVS
RICARDO STANIHVRSTO.

S.P. D.

DE tuis innumerabilibus in me officijs nul-
lum (Stanihurste) nec finem nec modum
facio cogitandi. Illud acerbum est , quod
quam habere gratiam & possum , & volo , eam re-
ferre volens non possum. Alterum persoluit ani-
mus , alterum facultas negat. Sed remunerandi vi-
ces nec ingenium tuum , nec tua fortuna deside-
rat. Quare mea me voluntatis & mentis conscienc-
ia sustentat , eam tibi trado ac dedico. Cætera re-
uixero. Interim si quid istæ veteris Campiani se-
pultæ reliquiæ sapiunt , tibi sapiunt , tibi seruiunt.
Valde te amo fratremque tuum Gualterum , de ista
solicitudine , quam nuper sumpsistis , mea gratiâ,
singularem. Tu noctu vigilas , ille verò etiam
auulsus ab vxore. Extra iocum vobis magnopere de-
Beo. Argumenti præterea nihil quod scribam ha-
beo nisi ridere vis , si est otium , & si libet. Dic.
Taces. Igitur attende. Postridie quām huc conces-
si accingor ad studia ; irruptit in cubiculum de im-
prouiso anus quædam paupercula , nescio quid con-
cinnatura. Vbi me videt ad lœuam , prorsus igna-
ta cuius essem , spectrum credidit. Capillus misel-
lae obrignit , destituit color , ore stupet , soluuntur
fauces. Quæro , quid venisset ; Ibi tum examinata

metu

o

210 EDMVNDI CAMPANI EPISTOLAE
metu paululum abfuit , quin collaboretur. Ni
lum verbum proloqui , proripere se foras qu
rum potest , non prius quiescere , quam hieram
nuisset, esse qui scribebat in summo conclavi
cum , vmbram sibi videri. Hæc narrantur in
zna. Mulierculam accersunt: fassa timorem est
nes risu emori, ego in viuis compertus sum.

Vale. Turuio. 13. Calen. April.

1571.

MS(?) 90

EDMV